

Datum van
inontvangstneming

:

10/07/2018

Zaak C-361/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

5 juni 2018

Verwijzende rechter:

Szekszárdi Járásbíróság (Hongarije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

16 mei 2018

Verzoekende partij:

██████████

Verwerende partij:

██████████

Szekszárdi Járásbíróság

[OMISSIS]

De Szekszárdi Járásbíróság (lokale rechter Szekszárd, hierna: „verwijzende rechter”) heeft in de zaak tussen ██████████ ([OMISSIS], Szekszárd [OMISSIS]), partij die om tenuitvoerlegging verzoekt, en ██████████ ([OMISSIS], Chesham, [OMISSIS] England), schuldenaar, betreffende een tenuitvoerleggingsprocedure tegen de schuldenaar, de volgende

beschikking

gegeven:

[OMISSIS] [nationale procesrechtelijke elementen]

Motivering

Feiten

- [1] De Szekszárdi Városi Bíróság (lokale rechter Szekszárd, Hongarije) [OMISSIS] heeft, uitspraak doende op een vordering tot terugbetaling tussen partners in een levenspartnerschap, de schuldenaar gelast om aan de partij die om tenuitvoerlegging verzoekt binnen 15 dagen 665 133 HUF, vermeerderd met verdragingsrente, te betalen.
- [2] In hoger beroep heeft de Tolna Megyei Bíróság (rechter provincie Tolna) [OMISSIS] bovengenoemde beslissing van de Szekszárdi Városi Bíróság bekrachtigd. De beslissing in hoger beroep is op 23 april 2009 in kracht van gewijsde gegaan en uitvoerbaar geworden.
- [3] In de onherroepelijke beslissing zijn de volgende feiten vastgesteld: partijen waren tussen februari 2002 en oktober 2006 partners in een onregistreerd levenspartnerschap. In deze periode leefden zij van de inkomens van hen beiden. Gedurende hun levenspartnerschap hebben zij geen vermogen opgebouwd. Ten tijde van de beëindiging van hun levenspartnerschap beschikten zij niet over roerend of onroerend vermogen van betekenis. Tijdens hun levenspartnerschap hebben zij gedurende een korte periode samen een lening voor een woning terugbetaald. Deze woning was eigendom van de partij die om tenuitvoerlegging verzoekt en de lening was op haar naam afgesloten. Naast deze lening hadden beide partijen schulden uit andere leningen. Tijdens hun levenspartnerschap heeft de partij die om tenuitvoerlegging verzoekt de in eigendom aan haar toebehorende woning in november 2004 voor 7 500 000 HUF verkocht. Uit de koopsom loste zij de lening voor de woning af. Het resterende bedrag, ten belope van 2 000 000 HUF, hebben partijen tijdens hun levenspartnerschap samen opgemaakt.
- [4] Na verrekening van de inkomsten en schulden van de partners in de levenspartnerschap heeft de rechter in de onherroepelijke beslissing de schuldenaar de verplichting opgelegd om aan de partij die om tenuitvoerlegging verzoekt 665 133 HUF, vermeerderd met verdragingsrente, terug te betalen.
- [5] De partij die om tenuitvoerlegging verzoekt heeft op grond van de onherroepelijke en voor tenuitvoerlegging vatbare beslissing een executieprocedure in Hongarije tegen de schuldenaar ingeleid. De executie is door de Szekszárdi Városi Bíróság [OMISSIS] bevolen en door [OMISSIS] [naam van de gerechtsdeurwaarder] de gerechtsdeurwaarder te Szekszárd in gang gezet. De in Hongarije geëntameerde executieprocedure is echter zonder resultaat afgesloten, aangezien de schuldenaar in Hongarije niet over inkomen of vermogen beschikte.
- [6] De partij die om tenuitvoerlegging verzoekt is ervan op de hoogte dat de schuldenaar sinds 2006 woont en leeft in het Verenigd Koninkrijk (Chesham), alwaar hij een vast inkomen geniet.

- [7] Teneinde tot tenuitvoerlegging in het Verenigd Koninkrijk over te kunnen gaan, heeft de partij die om tenuitvoerlegging verzoekt op 22 november 2017 gevraagd om afgifte van het certificaat van de beslissing, dat nodig is om deze beslissing in het buitenland ten uitvoer te kunnen leggen.

Toepasselijke bepalingen

- [8] Artikel 1, lid 1, van verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken [hierna: „verordening (EU) nr. 1215/2012”] bepaalt:

„Deze verordening wordt toegepast in burgerlijke en handelszaken, ongeacht de aard van het gerecht. Zij heeft met name geen betrekking op fiscale zaken, douanezaken en administratiefrechtelijke zaken, noch op de aansprakelijkheid van de staat wegens een handeling of nalaten in de uitoefening van het openbaar gezag (acta jure imperii).”

- [9] Artikel 1, lid 2, van verordening (EU) nr. 1215/2012 luidt als volgt:

„Deze verordening is niet van toepassing op [...] de staat en de bevoegdheid van natuurlijke personen, het huwelijksvermogensrecht of het vermogensrecht ter zake van relatievormen waaraan volgens het hierop toepasselijke recht gevolgen worden verbonden welke vergelijkbaar zijn met die van het huwelijk.”

- [10] In artikel 53 van verordening (EU) nr. 1215/2012 staat:

„Het gerecht van oorsprong geeft op verzoek van een belanghebbende partij het certificaat af en gebruikt daarvoor het formulier in bijlage I.”

- [11] Op grond van § 31/C, lid 1, onder g), van a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (wet nr. LIII van 1994 op de gerechtelijke tenuitvoerlegging, hierna: „wet op de gerechtelijke tenuitvoerlegging”):

„[geeft] [h]et gerecht in eerste aanleg [...] op verzoek [...] het in artikel 53 van verordening (EU) nr. 1215/2012 bedoelde certificaat af en gebruikt daarvoor het formulier in bijlage I van verordening (EU) 1215/2012”.

- [12] § 578/G, leden 1 en 2, van deel vier, met als titel: „verbintenissenrecht”, hoofdstuk XLVL, met als titel: „vermogensrechtelijke betrekkingen van personen die als huisgenoten duurzaam samenwonen”, onder 3, van de ten tijde van de beoordeling van de rechtsbetrekking van kracht zijnde a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (wet IV van 1959 houdende uitvaardiging van het burgerlijk wetboek, hierna: „burgerlijk wetboek”), bepaalt:

„[1.] Gedurende hun levenspartnerschap verkrijgen de levenspartners gezamenlijk eigendom naar rato van hun respectieve bijdragen aan de eigendomsverwerving.

Indien de bijdrage aan de eigendomsverwerving niet kan worden vastgesteld, wordt aangenomen dat beide partners in gelijke mate hebben bijgedragen. Werken in het huishouden wordt beschouwd als bijdrage aan de eigendomsverwerving.

[2] Deze regels zijn ook van toepassing op de vermogensrechtelijke betrekkingen van familieleden die als huisgenoten duurzaam samenwonen, met uitzondering van echtgenoten en partners in een geregistreerd partnerschap.”

[13] § 685/A in deel zes van het burgerlijk wetboek, getiteld „Slotbepalingen”, bepaalt:

„Van levenspartnerschap is sprake wanneer twee personen, zonder echtgenoten of geregistreerde partners van elkaar te zijn, als huisgenoten een emotionele en economische eenheid (leefgemeenschap) vormen, geen van de betrokken personen door huwelijk, geregistreerd partnerschap of feitelijke samenwoning een levenspartnerschap vormt met een derde, en de betrokkenen geen rechtstreekse bloedverwanten, broer of zuster dan wel halfbroer of halfzuster van elkaar zijn.”

Noodzaak van het verzoek om een prejudiciële beslissing

[14] De verwijzende rechter betwijfelt of hij in het kader van de beslissing omtrent afgifte van het in artikel 53 van verordening (EU) nr. 1215/2012 bedoelde certificaat beoordelingsvrijheid heeft, of dat hij het gevraagde certificaat van rechtswege moet afgeven zonder te onderzoeken of aan overige voorwaarden is voldaan. In het onderhavig geval is namelijk twijfelachtig of de rechter, alvorens tot afgifte van het certificaat over te gaan, mag onderzoeken of de ten uitvoer te leggen beslissing onder de materiële werkingssfeer van verordening (EU) nr. 1215/2012 valt, en of hij, indien dat niet het geval is, de afgifte van het certificaat om die reden kan weigeren.

[15] Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) heeft in samenhang met de weigeringsgrond van artikel 34, lid 2, van verordening (EG) nr. 44/2001 reeds meerdere malen verklaard dat verordening (EG) nr. 44/2001 voorziet in een systeem van dubbele toetsing (arrest ASML, C-283/05, ECLI:EU:C:2006:787, 29; arrest Trade Agency, C-619/10, ECLI:EU:C:2012:531, 32; arrest ██████████ C-70/15, ECLI:EU:C:2016:524, 39). In het onderhavige geval betekent dit dat het gerecht van de lidstaat die de beslissing heeft genomen een certificaat van de beslissing afgeeft en het gerecht van de aangezochte lidstaat het verzoek om tenuitvoerlegging en de bijlagen toetst. In het arrest Prism Investments heeft het Hof – in het kader van de uitlegging van artikel 36 van verordening (EG) nr. 44/2001 – benadrukt dat de procedure tot uitvoerbaarverklaring slechts dient te bestaan in een eenvoudige formele controle van de documenten die voor de uitvoerbaarverklaring in de aangezochte lidstaat moeten worden overgelegd, hetgeen betekent dat onderzoek van enige andere voorwaarde in strijd is met de Brussel-I verordening, want strijdig met de in overweging 17 van verordening (EG) nr. 44/2001 genoemde doelstellingen van doeltreffendheid en snelheid (arrest Prism Investments, C-139/10, ECLI:EU:C:2011:653). Dit beginsel wordt mede bevestigd door het arrest Trade Agency (C-619/10, ECLI:EU:C:2012:531,

■

punten 28-29, 31 en 40). De procedure van uitvoerbaarverklaring behoort krachtens verordening (EU) nr. 1215/2012 tot het verleden. De afschaffing van het exequatur draagt verder bij aan het formele karakter van de tenuitvoerleggingsprocedure.

- [16] Indien, ingeval van indiening van een verzoek om tenuitvoerlegging, het gerecht van de lidstaat dat de beslissing heeft genomen verplicht is het in artikel 53 van verordening (EU) nr. 1215/2012 bedoelde certificaat automatisch af te geven en het gerecht van de aangezochte lidstaat uitsluitend een formele toetsing van het verzoek en de bijlagen kan verrichten, bestaat het risico dat tenuitvoerlegging wordt bevolen in zaken die van de werkingssfeer van verordening (EU) nr. 1215/2012 zijn uitgesloten. In deze gevallen heeft het gerecht van de lidstaat van oorsprong niet de mogelijkheid om te onderzoeken of de beslissing onder de werkingssfeer van de verordening valt, terwijl het gerecht van de aangezochte lidstaat geen juridische middelen tot zijn beschikking heeft waarmee hij de tenuitvoerlegging tegen kan gaan, aangezien de niet-toepasselijkheid geen weigeringsgrond voor erkenning vormt.
- [17] Indien de afgifte van het certificaat niet automatisch geschiedt, rijst de vraag of de onderhavige zaak onder de materiële werkingssfeer van verordening (EU) nr. 1215/2012 valt. De vordering waaraan de ten uitvoer te leggen beslissing betrekking heeft, vindt haar oorsprong in een vordering tot terugbetaling tussen partners in een levenspartnerschap. Krachtens het Hongaarse recht (§ 578/G, lid 1, van het burgerlijk wetboek) vallen de vermogensrechtelijke betrekkingen tussen partners in een ongeregistreerd levenspartnerschap onder het verbintenissenrecht. De verwijzende rechter betwijfelt evenwel of de vermogensrechtelijke betrekkingen tussen partners in een ongeregistreerd levenspartnerschap als burgerlijke of handelszaak in de zin van artikel 1, lid 1, van verordening (EU) nr. 1215/2012 dienen te worden aangemerkt, dan wel op grond van artikel 1, lid 2, onder a) in fine, van verordening (EU) nr. 1215/2012 („het vermogensrecht ter zake van relatievormen waaraan volgens het hierop toepasselijke recht gevolgen worden verbonden welke vergelijkbaar zijn met die van het huwelijk”) uitgesloten zijn van de materiële werkingssfeer van verordening (EU) nr. 1215/2012.
- [18] Bij de uitlegging van de betrokken uitsluitingsbepaling rijst namelijk de vraag op welk criterium de nadruk dient te worden gelegd: moeten aan een ongeregistreerd levenspartnerschap inhoudelijke dan wel juridische gevolgen worden verbonden die vergelijkbaar zijn met die van het huwelijk? In het kader van de vraagstelling dient erop te worden gewezen dat de tekst van de Hongaarse taalversie van artikel 1, lid 2, onder a) in fine, van verordening (EU) nr. 1215/2012 de zinsnede „hasonló joghatásúknak tekintenek” (vergelijkbare *rechts*gevolgen) bevat, terwijl andere taalversies enkel de formulering „vergelijkbare gevolgen” bevatten. Zo bevat de Franse taalversie de uitdrukking „*des effets comparables*”, de Engelse taalversie de uitdrukking „*comparable effects*”, de Duitse taalversie de uitdrukking „*vergleichbare Wirkungen*”, de Italiaanse taalversie de uitdrukking „*effetti comparabili*”, de Spaanse taalversie de uitdrukking „*efectos comparables*”, enz.

- [19] In inhoudelijke zin is het verschil tussen de relatievormen ongeregistreerd levenspartnerschap en huwelijk te verwaarlozen. Volgens het Hongaarse recht is het huwelijk een leefgemeenschap tussen een man en een vrouw met als doel het stichten van een gezin en het in gezinsverband opvoeden van het (de) gezamenlijke kind(eren). Het ongeregistreerd levenspartnerschap is een band tussen personen die als huisgenoten een emotionele en economische eenheid (leefgemeenschap) vormen, waarbij het krijgen en hebben van kinderen niet is uitgesloten. Een belangrijk verschil is evenwel dat personen van hetzelfde geslacht in Hongarije wel een ongeregistreerd levenspartnerschap kunnen hebben, maar niet met elkaar mogen huwen.
- [20] In de wetgeving daarentegen wordt op meerdere terreinen onderscheid gemaakt tussen huwelijkspartners en levenspartners. In juridische zin is er derhalve wel degelijk een verschil tussen de twee relatievormen. Zo verschillen bijvoorbeeld de regels inzake de verdeling van het gezamenlijk vermogen, de onderhoudsverplichtingen en het gebruik van de gezamenlijke woning in geval van echtgenoten van die in het geval van levenspartners. Op basis van de regels van wettelijke erfopvolging kan een echtgenoot wel en een levenspartner geen erfgenaam zijn. Op het gebied van sociale uitkeringen, belastingvoordelen voor gezinnen en subsidies ter bevordering van het eigen woningbezit van gezinnen is er echter geen wezenlijk verschil in de positie van echtgenoten respectievelijk levenspartners.

De prejudiciële vragen

- [21] Op grond van het voorgaande stelt de verwijzende rechter [OMISSIS] [OMISSIS] [nationale procesrechtelijke elementen] het Hof de volgende vragen:
- 1) Moet artikel 53 van verordening (EU) nr. 1215/2012 aldus worden uitgelegd dat het gerecht van de lidstaat dat de beslissing heeft genomen het in dat artikel bedoelde certificaat van die beslissing op verzoek automatisch moet afgeven, zonder te onderzoeken of de beslissing onder de werkingssfeer van verordening (EU) nr. 1215/2012 valt?
 - 2) Indien het antwoord op de eerste vraag ontkennend wordt beantwoord, moet artikel 1, lid 2, onder a), van verordening (EU) nr. 1215/2012 dan aldus worden uitgelegd dat een vordering tot terugbetaling tussen partners in een ongeregistreerd levenspartnerschap valt onder de vermogensrechtelijke regelingen met betrekking tot relatievormen die (rechts-)gevolgen hebben die vergelijkbaar zijn met die van het huwelijk?

Szekszárd, 16 mei 2018

[OMISSIS] [ondertekening]